

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta št. 18
Poštno ček. račun: št. 24-12410

Cena: Posamezna št. L 25
Naročnina: Mesečna L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto V. - Štev. 5

Gorica - 29. januarja 1953 - Trst

Izhaja vsak četrtek

KJE JE NAŠA REŠITEV

To zimo in tudi že prej srečujemo v Katol. glasu poročila o raznih nastopih, kulturnih večerih in igrah, ki jih prirejajo različne organizacije. Pri tem imamo pred očmi Gorisko in Tržaško, mesto in deželo. Povsod se zdi, da nekaj klije in se giblje. Med temi silami so Mar. družbe, a tudi prosvetna društva, krožki in druge organizacije, dijaške in nedijaške. Brali smo napovedi in poročila o letnih občnih zborih že več organizacij.

Ne bi tega omenjali, če bi ne videli v tem razveseljivega znamenja, namreč znamenja, da se je tudi katoliško pozitivno in narodno zaveden del našega ljudstva začel organizirati. To smo že dolgo in nestrpnost čakali. Bil je čas, da spoznamo tudi katoličani, kako se le z organiziranimi močmi da kaj trajnega in velikega doseči. Ne samo hudobija nego tudi dobrot lahko veliko naredi, če je organizirana. To spoznanje prihaja med naše ljudi.

Dolgo časa smo pustili prednost organiziranega dela le našim nasprotnikom. Ti so svojo prednost do skrajnosti izrabili tako, da so številne katoliške ljudi ustrahovali, drugim pa vzeli veselje do organiziranega dela, ker so videli, kako so jih ti prelisčili. Strah in ravnodušnost do organiziranega dela je ležal v kosteh in v mozgu nekomunističnih ljudi in tudi raznih njih voditeljev. Sedaj pravim, se je katoliška masa začela nekoliko bolj gibati. Verske, kulturne, športne, dijaške in druge organizacije vstajajo. Njih delo se že nekoliko pozna na zadnji strani našega lista, ki prinaša vedno več okvirčkov. Stavcem in uredniku je postavljanje okvirčkov včasih malo sitna zadeva, vendar bomo radi to naredili, če bomo videli, da organizacije prodirajo in rastejo.

Ne pozabimo, kaj nas uči zgodovina: slovensko krščansko življenje je takrat začelo prinašati resne sadove narodu, ko so se slovenski katoličani po prvem katol. shodu začeli zbirati v organizacije. Nastale so Mar. družbe, prosvetna društva, Orel, posojilnice, krščanska delavska društva in druge organizacije, ki so nato v dveh desetletjih preobrazile slovenski narod. Iz klavrnih slogaških kristjanov v 80-letih smo postali versko zavedeni, udarni, napredni katoliški narod v prvem desetletju tega stoletja. Taki smo ostali, dokler nam na Primorskem niso po prvi svetovni vojni uničili naših organizacij. Tedaj smo zopet začeli le živovariti v prepričanju, da smo katoliški. A ob prvi preizkušnji se je pokazalo, da smo bili katoliški le samo na vrhu. Lepe fraze OF so nas zapeljale, da se mnogi še danes niso znašli. Glavna krivda, da smo Primorci postali tako lahek plen komunistične propagande, je ravno v tem, da 20 let nismo imeli skoro nikakršnih organizacij.

Ni dolgo tega, kar mi je pisal neki zelo dober in goreč duhovnik, kako da se čudi, ker smo Primorci tako lahki in ker tako kmalu zaidemo v tujini. »Vaši fantje,« piše, »se tako radi udajajo pijači in ženskam.« Če premislimo svoj značaj in življenje, je to res. Toda kje je glavna krivda? Mislim, da vedno znova v pomanjkanju katoliških organizacij. Tu se kujejo značaji in se gradijo krščanske osebnosti. Če teh ni, sloni vse krščansko življenje bolj ali manj na pesku.

Zato nam ostane le en sklep: Naprej po začetni poti. V vsaki župniji naj vstane kaka verska ali vsaj katoliška organizacija. Čeprav skromna, toda naj se ustanovi. V tem je naša rešitev. Vsaj tega se naučimo od naših nasprotnikov.

USTOLIČENJE NOVEGA PREDSEDNIKA Z.D.A.

Predsednik general Eisenhower črta smernice bodoči ameriški politiki

V torek 20. januarja je bil slovesno ustoličen v Beli hiši v Washingtonu novoizvoljeni predsednik Združenih držav Amerike Dwight Eisenhower.

Obred ustoličenja se je začel že zjutraj ob pol desetih s službo božjo v neki prezbiterijanski cerkvi, od koder se je novi predsednik podal na Kapitol. Tu je opoldne (po našem času ob 18. uri) na trgu pred palačo, vpričo nepregledne množice ljudstva in najvišjih državnih oblasti prisegel na sv. pismo s sledečimi besedami: »Jaz, Dwight Eisenhower, prisežem slovesno, da bom zvesto opravljal službo predsednika Združenih držav in da bom po svojih najboljših močeh varoval, ščitil in branil ustavo Združenih držav. Tako mi Bog pomagaj!«

Nato se je obrnil do navzočih z besedami: »Prijatelji moji, dovolite mi, da v tem trenutku recitiram svojo osebno molitev. Prosim, sklonite svoje glave!« In prečital je kratko molitev, ki jo je bil malo prej sam sestavil. V tej molitvi je prosil Boga za razsvetljenje in pomoč, da bi mogel razločevati dobro od slabega ter posvetiti svoje delo v blagor naroda in Bogu v čast.

Po tej kratki molitvi, ki ni stala v uradnem programu, je bral svoj govor, v katerem je obrazložil glavne smernice svojega programa.

Ta program obsega devet točk. V teh točkah je razvil sledeče misli:

1. Studi se nam vojna, vendar smo mnenja, da je treba ustvariti tako silo, ki bo lahko zavrnila napadalec. Pripravljeni smo delati na to, da se

odpravijo vzroki nezaupanja med narodi in da pride do zmanjšanja oborožitve.

2. Ker je vsako popuščanje brezuspešno, ne bomo nikoli poskušali pomiriti napadalec z nepravim in lahkomišelnim barantanjem.

3. Zavedamo se, da samo močne in zelo produktivne Združene države pomagajo lahko svobodnim narodom. Zato smatramo moč in varnost našega naroda za steber, na katerega se morejo vsi narodi z zaupanjem naslanjati.

4. Ker spoštujemo samobitnost in dediščino vseh držav na svetu, ne bomo nikoli uporabljali moči, da bi poskušali drugim narodom vsiliti svoje politične in gospodarske ustanove.

5. Pomagali bomo vsem prijateljskim narodom, da dosežejo varnost in blagostanje. Prav tako bomo pa tudi računali nanje, da sprejmejo breme, ki odpade nanje pri skupni obrambi svobode.

6. Ker je zdravo gospodarstvo za vojaško moč in za mir svobodnega sveta neobhodno potrebno, ga bomo povsod pospeševali, kajti obubožanje katere koli države predstavlja nevarnost za blaginjo vseh ostalih narodov.

7. Gojimo upanje, da se v okviru Združenih narodov ustvarijo razne regionalne skupine in da pride Evropa kmalu do svoje enotnosti.

8. Cenimo in spoštujemo vse celine in narode ter odklanjamo vsako podtikanje, da bi bilo kako pleme ali kak narod manj vreden od drugega.

Kako se stranke v Italiji pripravljajo na volitve

Kakor smo zadnjič poročali, je bil v sredo zjutraj sprejet v zbornici novi italijanski volilni zakon.

Med tem je že bil oddan senatni zbornici, kjer bo prišel kmalu v razpravo. Socialkomunisti bodo gotovo tudi tu napeli vse sile, da bi onemogočili njegovo potrditev. Znani komunistični senator Terracini je že izročil senatu nov volilni zakon, ki naj bi prišel v razpravo skupno z že v poslanski zbornici sprejetim volilnim zakonom. Toda ta novi trik opozicije nima nobene pravne podlage ter ga bo senat, ki ima precejšnjo večino, gotovo zavrnil. Tudi pritožba socialkomunistov pri državnem predsedniku Einaudiju je bila brezuspešna. Državni predsednik je namreč odgovoril socialkomunistični delegaciji, da ne more vzeti v poštev pritožb, ki se nanašajo na postopanje v zbornici, katere disciplina in aplikacija spadata pod suvereno oblast obeh zbornic.

Sprejetje novega volilnega zakona smatrajo mnogi, in ne samo socialkomunisti, za kršitev italijanske ustave in za nevaren korak na poti proti diktaturi. Ta sodba ni utemeljena. Predvsem novi volilni zakon ne krši italijanske ustave, kajti ta ustava ne predpisuje, kakor je minister Scelba svoječasno v zbornici poudaril, nobenega volilnega sistema. Ustavodajna skupščina se je izrecno izrazila, da odločitev volilnega sistema ne spada pod materijo ustave. Poleg tega temelji sedanji volilni zakon še vedno na splošnem proporcionalnem sistemu. Z dodelitvijo 65% poslancev strankam oziroma

povezavi strank, ki dosežejo čez polovico glasov, hoče ustvariti v zbornici dovolj močno večino ter omogočiti s tem redno poslovanje parlamenta ter olajšati sprejetje raznih zakonov. Sedanji občinski volilni zakon sloni na istih načelih in nihče ne more reči, da ni za uspešno delovanje občinskih svetov bolj pripraven kot oni, ki temelji na čistem proporcionalnem sistemu. Tudi ni krivičen, ker daje vsem strankam možnost, da si s povezavo z drugimi strankami priborijo večino oddanih glasov ter s tem tudi večje število poslancev. Na vsak način je novi volilni zakon bolj pravičen kot tako zvani uninominalni, ki je še vedno v rabi v Franciji in Angliji, kjer se lahko zgodi, da dobi kaka stranka več poslancev kot kaka druga stranka, a karavno je dobila manj glasov od nje. To se je zgodilo, če se ne motimo, pri zadnjih volitvah na Angleškem, kjer je dobila konservativna stranka več poslancev, toda manj glasov kot laburistična. In vendar ne smatra nihče angleških volitev za nedemokratične. Še manj je mogoče očitati novemu italijanskemu volilnemu zakonu nedemokratičnost, kajti po tem zakonu dobi le resnična, to je več kot 50 odstotna večina večje število poslancev. Če se zgodi, da nobena stranka oz. povezana skupina strank ne dobi pri volitvah nadpolovične večine glasov, se poslanci razdele po navadnem proporcionalnem sistemu. Novi volilni zakon ne ustvarja torej večine, ampak jo samo ojači, da more tem laže vršiti svojo dolžnost.

9. Ker vidimo v Združenih narodih upanje vseh ljudi za mir, se bomo potrudili, da bo Organizacija Združ. narodov ne samo simbol, ampak uspešna pomoč. V prizadevanju za časten mir ne bomo sklepali kompromisov.

Eisenhowerjev govor je ves demokratični tisk z veseljem pozdravil. Edino izjemo tvori »Chicago Tribune«, ki je podpirala kandidatura Tafta in ki pravi, da je novi predsednik sprejel za svoje Rooseveltove in Trumanove pogreške.

Tudi londonski tisk komentira ugodno Eisenhowerjev govor. »Times« podčrtuje, da se je Eisenhower zavezal, da bo nadaljeval ameriško politiko, ki se je začela z Marshallovim načrtom in atlantskim paktom. »Manchester Guardian« pa pripominja, da se na podlagi tega govora ne more nihče bati, da se bodo Združene države odpovedale veliki odgovornosti, ki so jo sprejele.

Podobne misli izraza tudi francoski tisk, vendar nekateri časopisi opozarjajo, da bo treba počakati ter videti, ali se bodo Eisenhowerjevi načrti tudi praktično izvajali.

Aretacija nemških nacistov

Sredi januarja t. l. je dal angleški visoki komisar Kirkpatrick aretirati v angleški coni Nemčije sedem nacističnih voditeljev pod obtožbo, da so kovali zaroto ter se hoteli s silo polastiti oblasti. Ta korak angleških oblasti je neprijetno dirnil vso nemško javnost kakor tudi vse resnične prijatelje Združene Evrope, ki želijo, da pride čim prej do sporazuma med Nemčijo in Francijo. Vsi ti so namreč takoj razumeli, da utegne ta aretacija poslabšati izgleda na ratifikacijo obeh znanih pogodb, ki predvidevata osvoboditev Nemčije od zapadnih okupacijskih čet in ostvaritev skupne evropske armade. Znano je namreč, kako se ravno Francija obotavlja ratificirati obe pogodbi in kako porabijo francoski nacionalistični krogi vsako priložnost, da vzbudijo nezaupanje napram Nemčiji.

Poleg tega je neka ameriška komisija obelodanila rezultate svojega poizvedovanja o političnem mišljenju nemškega naroda; iz teh rezultatov je baje razvidno, da se neonačizem v Nemčiji vedno bolj širi.

Spričo vsega tega nemški kancler Adenauer ni mogel molčati in tudi ni molčal. Po nekaj dneh molka je prešel v protiofenzivo. V svoji tiskovni konferenci je povedal tujim časnikarjem, da je njegovo trdno prepričanje, da ni prav nobene nevarnosti, da bi prišli nacisti v Nemčiji do oblasti ali da bi se mogli vriniti v stranke skrajne desnice.

Adenauer je pri tej priliki razodel, da je aretirance nadzirala že pol leta tajna angleška služba, ki je sodelovala s posebnim nemškim uradom, ki ima dolžnost ščititi nemško ustavo. Izgovorjeno je tudi bilo, da ne bo nobena oblast napravila kakega enostranskega koraka. Adenauer je pristavil, da je bil zato zelo iznenaden, ko mu je angleški komisar sporočil, da misli omenjeno nacistično skupino aretirati. Visoki komisar da mu je sicer obljubil, da ga bo obvestil o izidu in natančnejših vzrokih aretacije, česar pa do tedaj še ni napravil. Tudi glede poročila o naraščajočem številu nacistov je izrazil Adenauer svoje začu-

denje, da ga ni omenjena komisija o tem informirala in da je izvedel o vsem tem od drugod. Obenem je Adenauer podčrtal dejstvo, da slojnost rezultati komisije na omejenem številu oseb (1.200).

Te svoje izjave je Adenauer še bolj natančno razvil v svojem radijskem govoru, v katerem je med drugim poudaril, da se je od časa, ko je nastopila sedanja nemška vlada, notranji mir utrdil, da je Nemčija postala sestavni del svobodnega sveta in da je in da bo tudi za naprej vredna splošnega zaupanja.

Aretacija nemških nacistov je tudi v angleškem parlamentu živahno odjeknila. Zunanji minister Eden je skušal opravičiti postopanje angleških oblasti, kar mu pa ni popolnoma uspelo. Svetovni tisk smatra, da je bila aretacija nemških nacistov vsaj v tem trenutku neumestna in evropski stvari bolj škodljiva kot koristna.

Kratke novice

Jugoslavijo je obiskal turški zunanji minister Koprülü. Prišel je zato, da se natančneje porazgovori o vojaški zvezi med Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo. Razgovore je imel s predsednikom Titom na Brionih in drugimi ministri.

Podpredsednik jugos. vlade Djilas in Aleš Bebler sta na potu iz Burme obiskala tudi indijskega predsednika dr. Prassada.

Evropo in tudi Italijo bosta te dni obiskala novi ameriški zunanji minister Foster Dulles in vodja M.S.A. Stassen. To potovanje je velikega pomena zato, ker bo od njega zavisela nadaljnja ameriška pomoč Evropi.

Winston Churchill se je vrnil s svojih počitnic na Jamajki v London.

V Krakovu so končali proces zoper skupino 7 kat. duhovnikov in laikov. Obdolžili so jih vohunstva in sabotaže. Nekateri so obsodili na smrt, druge na dosmrtno ječo ali težke množletne kazni.

Prva predpostna nedelja

Iz svetega evangelija po Mateju
(20, 1-16)

Tisti čas je povedal Jezus svojim učencem to priliko: *Nebeško kraljestvo je podobno hišnemu gospodarju, ki je šel zjutraj zgodaj najemat delavcev za svoj vinograd. Pogodil se je z delavci po denarju na dan in jih poslal v vinograd. In šel je ven okrog tretje ure in videl druge na trgu stati brez dela. Tudi tem je rekel: »Pojdite še vi v vinograd in kar bo prav, vam bom dal.« In so šli. Okrog šeste in devete ure je zopet šel in storil prav tako. Ko je šel okrog enajste, je našel druge, da so postavali, in jim je rekel: »Kaj stojite tukaj ves dan brez dela?« Odgovoril mu: »Nihče nas ni najel.« Reče jim: »Pojdite tudi vi v vinograd!« Ko se je pa zvečerilo, pravi gospodar vinograda svojemu oskrbniku: »Pokličite delavce in jim daj plačilo, začeni od poslednjih do prvih.« Pristopili so torej tisti, ki so bili prišli okoli enajste ure, in dobili so vsak po denarju. Ko so prišli prvi, so mislili, da bodo prejeli več; pa tudi ti so prejeli vsak po denarju. In ko so prejeli, so začeli godrnjati nad hišnim gospodarjem in so rekli: »Le-ti poslednji so delali eno uro, pa si jih izenačil z nami, ki smo prenašali težo dneva in vročine.« On pa je odgovoril enemu izmed njih: »Priatelj, ne delam ti krivice; ali se nisi po denarju z menoj pogodil? Vzemi, kar je tvojega in pojdi. Hočem pa tudi temu dati kakor tebi. Ali ne smem storiti, kar hočem? Ali je tvoje oko hudobno, ker sem jaz dober? Tako bodo poslednji prvi in prvi poslednji. Zakaj veliko je poklicanih, a malo izvoljenih.«*

NAŠ VINOGRAD

Vinograd pomeni našo dušo. V svetem pismu ta primera ni redka, sam Gospod jo vzame kot ponazorilo naše žive in dejanske povezanosti z njim, ki je trta, mi mladike. Oče pa je vinogradnik (Jn 15, 5). Naša duša je vinograd, ki ga moramo vsi obdelovati z veseljem, navdušenostjo, pripravljenoostjo na žrtve. Vsi smo k temu delu poklicani. Kdor se za to važno delo ne briga, je podoban onim brezposelnim današnjega evangelija, duhovno brezposelnim, čeprav so na zunaj vsi preza-posleni s kupčijskimi ali drugimi upravnimi posli in skrbmi.

Se sploh kdaj spomnimo, da imamo dušo? Vprašanje, ki ni odveč! Poglejte samo malo okrog sebe: toliko jih je, ki se ne spominjajo na svojo dušo, morda jo celo tajijo, ubogi reveži! Dovolj je, da jih vidiš, kako žive. Koliko skrbi posvetijo telesu: lačno je, pa mu naložijo nove hrane; žejno je, pa mu počitka dajo; utrujeno je, pa mu počitka dajo. Pa tudi njih duša je lačna, žejna, utrujena. Pa mar mislite, da ji dajo potrebnih sredstev za življenje? Kaj še! Če se telo umaže, kako skrupulozno, pretirano skrbe za njegovo lepoto. Tudi njih duša čuti potrebo po kopeli, da se umazana. Pa nanjo ne mislijo. Telo zbolijo zdravniki od vseh vetrov se morajo zbrati ob njem, da preiskujejo najmanjše bacile, se posvetujejo, kaj narediti, da telo ozdravijo. Pa mislijo na zdravnike svoje duše, ki je čisto vse huje, da, neozdravljivo bolna?

Pa še več: Ne samo, da svojega vinograda — duše — ne obdelujejo, nalašč jo pokončujejo, uničujejo in to je višek njih norosti, dasi mislijo, kako so modri!

Duhovno brezposelni imajo dvojno delo:

Delo obrambe: vinograde obdajamo z zidovi, da vanj ne pridejo živali in ne potepajo z nogami trt in jih ne obržejo. Potem pa tudi za to, da preprečimo pot tatovom, ki bi najraje napol zrelo sadje pokradli in odnesli.

V dušah tolikih kristjanov pa naj-

hujsi in najnevarnejši sovražniki neovirano hodijo sem ter tja. Svojega vinograda ne čuvajo, varujejo. Obdati ga moramo, ta duhovni vinograd naše duše — z zidom premagovanja, zabraniti vstop v vinograd zlu, varovati ga pred strastmi, napakami, ošabnostjo, zavistjo, nečistostjo, jezo itd.

Delo obdelovanja: je drugo delo, ki čaka vsakega človeka v skrbi za njegovo dušo. Zrahlijamo zemljo v vinogradu, obrezujemo mladike brez usmiljenja, katere so odveč, privzememo trte na kole, da jih kraška burja ne nagiba preveč in ne uniči, škropimo jih z modro galico, žveplom in drugimi kmečkimi preparati in potem čakamo sonca božjega, da s svojo močjo da življenja trti in ves vinograd zaživi novo življenje pomladi, ki nam je v veselje in po-

nos, v jeseni pa v tolažbo, saj do naša sadove.

Isto delo je treba opraviti v duši: obdelovati jo, da si kreposti navzame. Kreposti se ne da kupiti. Moremo kupiti naslove, časti, socialni položaj, kreposti ne. Pridobi se samo z neprestanimi boji, odpovedmi, ki stanejo tudi kri, kakor mladike in mladi grozdi na trti značijo delo ne samo človeka, marveč tudi delo božje, ki ga vršita Bog in človek vedno, brez prenehanja, če hočeta uživati sadove jeseni. Če bi ne bilo dežja in toplote v svojem času in ne pridne čuječnosti ter marljivega dela vinogradnika, bi ne bilo lepih sadov.

*

Pri delu za naš duhovni vinograd glejmo na plačilo: »Pokličite delavce in daj jim plačilo!« Nam bo božji Sodnik sam to besedo izrekel in dal plačilo, ki ga zaslužimo s svojim delom za dušo. Zato pa je delo lažje, prijetnejše, tolažilnejše in težave so lažke, bridkosti sladke, vročina ne peče in dež nas ne bije v obraz. Plačilo milosti božje pa bo največje tedaj, če bomo slišali sodbo Gospodovo, da smo obdelovali dobro in da je naš sad: zveličanje naše duše!

ODGOVOR DRŽAVNEGA TAJNIŠTVA NA NOTO JUGOSLOVANSKE VLADE DNE 15. DEC. 1952

Dne 14. jan. t. l. je vatikanski list »Osservatore Romano« prinesel v francoskem izvirniku in ital. prevodu noto, katero je državno tajništvo njegove svetosti Pija XII. izročilo dne 15. dec. 1952. jugoslovanskemu ministru v Beogradu. V tej noti drž. tajništvo odgovarja pritožbi jugosl. zunanjega ministru z dne 1. nov. 1952., češ da se Vatikan vtika v jugoslovanske notranje zadeve. Nota drž. tajništva je močna obtožba Titovega režima zaradi preganjanja kat. Cerkve.

Zunanje ministrstvo v Beogradu je noto sprejelo, toda jo čez par ur vrnilo nedotaknjeno. Sedaj trdi jugosl. časopisje, da beogradska vlada ni nikoli sprejela omenjene note. To je laž. Našim vernikom v vednost bomo v tej in prihodnjih številkah prinesli celoten prevod te note.

*

MINISTRU ZA ZUNANJE ZADEVE FLRJ

Beograd.

Kot potrdilo na noto št. 414385/52 od 1. novembra, si Državno Tajništvo njegove Svetosti šteje v čast razložiti naslednje:

1. Jugoslovanska vlada govori o zadovoljivi obojestranski ureditvi odnosov s Sveto stolico.

Sveta stolica, zvesta svojemu poslanstvu in svojemu programu prispevati za pomiritev duhov in duhovno blagostanje narodov kolikor more, goji neprestano upanje v sklenitev in ohranitev dobrih odnosov s civilnimi oblastmi raznih držav.

Na drugi strani pa Sveta stolica ne more postati nezvesta dolžnosti, ki ji je naložena, da varuje neodtujljive pravice vere in katoliške cerkve povsod, kjer bi bile nepoznane ali kršene: tako dejanje pa se ne more smatrati kot nepristojno vmešavanje v notranje zadeve kake države, ker so katoličani ne samo državljani določene države, ampak tudi člani Cerkve.

2. Sveta stolica mora z globokim občalovanjem ugotoviti, da v Jugoslaviji tako vladne oblasti kakor druge predstavnike osebnosti komunizma s ponovnimi slovenskimi izjavami javno izpovedujejo brezboštvo, imajo namen vzeti narodu — in prav posebej se mladini — vsak ideal in versko čustvo in vodijo boj brez prestanka proti veri in še posebej proti katoliški cerkvi.

Zadošča, da se omejimo na nekaj najnovejših zgledov, ki se nanašajo na Hrvatsko in Slovenijo, kjer so katoličani v veliki večini med narodom.

Dne 9. februarja 1952 je ljubljanski »Slovenski poročevalec« objavil okrožnico, poslano raznim sekcijam slovenske komunistične stranke. Tam se bere: »V šolski dobi je treba pomagati mladini, da na podlagi znanstvenega razglabljanja spozna negativni in reakcionarni vpliv vere in mračnjastva.« To okrožnico je med drugim polpisal Edvard Kardelj, podpredsednik vlade in zunanji minister Ljudske federativne republike Jugoslavije, kakor tudi Boris Kidrič, predsednik gospodarskega sveta osrednje vlade.

»Vjestnik« je dne 20. aprila 1952 prinesel naslednjo izjavo dr. Miloša Zankova, ministra in predsednika sveta za izobrazbo

in kulturo pri Ljudski republiki Hrvatski: »Kdor misli v moči svobode vesti, zajamčene v ustavi, vpeljati pri vzgoji namene, ki so nasprotni komunizmu, ne izpolnjuje svoje kulturne dolžnosti, in je, kakor da bi učil, da je 2+2=7.«

Prvega junija je »Naprijed«, glasilo hrvatske komunistične stranke, prineslo nekatere izjave Vicka Krstuloviča, predsednika hrvatskega parlamenta, ki jih je dal na zborovanju komunistične stranke v Osijeku: »Z našo revolucijo smo razbili stari meščanski red, smo uničili ureditev, na kateri je slonela buržuazija in smo vse vzeli v roke. Pri vsem tem pa nismo mogli uničiti Cerkve kot ustanove, ne, ker bi bila naša država ali naša oblast slaba, marveč zato, ker so v vesti velikega dela naroda, posebno kmečkega, močni ostanki vere. Zvedamo se, da se je Cerkev kot ustanova preživela in da se moramo boriti proti njej v političnem življenju, na kulturnem polju in moramo dvigniti obnem z materialnim nivojem življenja tudi zavest naroda, da vedno bolj spozna, da se svet ni razvil po svetem duhu (sic), ampak po naravnih zakonih. Moramo mobilizirati javno mnenje v mestih in vaseh proti škodljivemu delu duhovnikov.«

Beogradska »Borba« je 7. novembra 1952 poročala, da je Aleksander Ranković, notranji minister, govoril na 6. kongresu komunistične stranke Jugoslavije in podčrtal nujnost »odločne, trdovratne in neprestane borbe proti pojavom in pojmom buržuazije, klerikalizma in kominformizma.«

Zagrebski »Vestnik« je 9. novembra 1952 v članku akademika Marka Kostrenčiča, znanega propagandista komunističnih idej, razložil, kako je treba pojmovati to borbo. »Zavreči je treba Kristusovo moralno, ker je človeka nevredna in ga obsoja k vegetativnemu življenju. Krščanska moralna je gon, ki dela grozodejstva na veliko. Socialistična moralna izhaja iz marksističnega pojmovanja sveta; zanikuje »drug boljši sveta«, »nebeško kraljestvo« z vsemi nadnaravnimi strašili in tolažili, satana, duhove, angele in svetnike ter boga (sic) in bogove vseh vrst. Po tem pojmovanju sveta je bog (sic) mrtev in vsi bogovi so mrtvi. Po tem pojmovanju ni drugega sveta kot ta vidni, materialni svet.«

S takimi izjavami soglašajo druge uradne izjave komunistične partije. »Nova Makedonija« v Skoplju je trdila 2. marca

ZA KATOLIŠKI DOM

Slovenska dekleta nam pišejo

Slovenska dekleta, ki živijo po Italiji, so se z največjim veseljem in navdušenjem odzvala povabilu za sodelovanje pri gradnji »Katoliškega doma«. Svoje navdušenje so mnoge izrazile tudi v besedi. Danes vam hočemo navesti pismo, ki ga je pisala slovensko dekle iz Italije.

Milka Marinič iz Milana piše:

Posiljam 2000 lir za gradnjo »Katoliškega doma«, ki ga bodo imeli Slovenci v Gorici. Žal mi je, ker za sedaj ne morem več poslati, ker imam svoje drage onkraj meje, katerim moram stalno pomagati. Sprejmite moja najiskrenejša voščila za »Katoliški dom«, z željo, da bi se vsi Slovenci odzvali s sodelovanju. Saj prvi pregovor: »Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača.« Četudi bo majhen ta dom, a bo naš; in tam se bo zbirala naša slovenska mladina in se navduševala za slovensko idejo. Slovenski narod bo še nadalje narod pošteni ljudi, branitelj vere in nositelj kulture, čeravno ga mnogi teptajo in mu delajo krivice. Zato vsi zedinjeni v boju za slovensko stvar!

Darovi za Katoliški dom

Fra Kajetan Bucih - Brescia Lir 10.000.—
Po 5.000.— lir:
N. N. - Gorica; Urdih - Ronki; Zabar Olga - Cantu; Antonijo Toroš - Gorica; Bratož Nadija in Edi - Gorica - - - - - » 25.000.—
Po 3.000.— lir:
Družina Rutar - Gorica; družina Marušič - Gorica; rev. Pavlič - Benečija - - - - - » 9.000.—
Po 2.000.— lir:
N. N. - župnija sv. Anton - Trst; Černik - Rim - - - - - » 4.000.—
P. B. - Sovodnje - - - - - » 1.500.—
Po 1.000.— lir:
P. B. - Gorica; Sušteršič Josip - Anfo; Valente Štefanija - Rieta; N. N. - Rim Hrovat - Belapeč - - - - - » 5.000.—
Testen Franc - Belapeč - - - - - » 1.500.—
0,25 dolarja - N. N., Chicago » 170.—
Čisti dobiček kulturnega večera v Toronto, Canada 200 dolarjev - - - - - » 124.000.—
Posamezniki iz Toronto 50 d. » 31.000.—
Rev. Alphonze Čuk - New York 250 dolarjev - - - - - » 155.000.—
Dr. Anthony Perko, M. D. - Cleveland - 25 dolarjev » 15.500.—

bilo Slovenca, ki bi zatajil svoj materni jezik, se ga sramoval in ga smatral manj vrednega. Naši veliki možje so ga cenili in ljubili: naš Slomek in slavni velikani misijonar Baraga, ki nam je še od ledenih Velikih jezer pošiljal tiskano našo domačo besedo. In ali je mogoče v drugih jezikih tako lepo peti, kakor je naš goriški slavček Simon Gregorčič pel?

Vesel sem tolikih podvigov na versko kulturnem polju, o katerih berem, in vam čestitam k uspehom. Če bi mi bilo dano, da se še kdaj vrnem za kratko med vas, bi mi bilo zato, da se napijem slovenske pesmi.

Tukaj v sru Afrike še dokaj mirno in uspešno misijonarimo. S koncem leta se pri nas zaključijo tudi šolsko leto in so ob tej priliki šolarji — katehumeni, kateri so dobro prestali izkušnje, krščeni. Tako smo imeli na tej misijonski postaji 88 sv. krstov, vstevši tudi deklice, ki so jih pripravile sestre. Poleg tega je bilo urejenih sedem zakonskih parov in podeljenih dvajset prvih sv. obhajil. To so v glavnem sadovi misijonskega prizadevanja enega leta pri zasajanju Cerkve na tukajšnji misijonski gredi. K temu bi bilo pristeti podatke ostalih postaj naše prefekture, ter še ostalih misijonskih okrožij in vikarijatov širnega Konga, kar bi dalo sorazmerno bogatejše podatke.

Tukajšnja misijonska šola obiskuje okoli 500 otrok, od teh 150 deklic. Sestre so priredile ob zaključku šole razstavo izdelkov dekliških razredov in gospodinjstvskega oddelka. Obiskovalce razstave se je mogel prepričati, da se da s potrpežljivostjo mnogo doseči tudi pri teh hčerkah pragozda. Pri deklicah je vsa vzgoja usmerjena na praktično življenje. Poleg verouka se vadijo v pisanju, čitanju, računanju, nato se skušajo seznaniti s higijeno na sploh, učijo se šivanja, vezanja, kuhe, pridelovanja nekaterih zelenjad in tukajšnjih glavnih rastlin ter drugega. Pri sestrah misijonarkah se te, včasih precej divje deklice, počasi privajajo na red in oliko, k čemur jih v njih domačem krogu nihče ne navaja.

V pravkar minulemu letu je še ena naših misijonskih postaj dobila misijonarke-usmiljenke. Prispelo so tri na postajo Yumbi in bodo v februarju otvorile dekliško šolo dočim dispanser že deluje. S tem nam od sedmih misijonskih postaj ostanejo še dve, ki so brez sester.

V zadnjem letu nam je Bog poslal tudi enega novega misijonarja. Nekaj izbranih dečkov je odšlo v sosednji vikarijat v semenišče. Počasi si bo božji Misijonar izbral iz njih vrst svoje duhovnike. Naša prefektura ima doslej le eno sestro domačinko.

Misijonskim prijateljem v domovini priporočam v molitev sebe in vse, ki tu delujejo ter tudi naše črnce, one, ki so že krščeni, da bi cenili veličino sv. vere, ostalim za milost, da bi jo spoznali in se je oklenili. — Tu delujejo tudi protestantski misijonarji.

Pozdravljam vse drage rojake in zveste bralce »Katoliškega glasa«.

Vaš vdani

Karel Kerševan, mis. brat.

1952: »Naša stranka ni ostala nikdar brezbržna do verske ideologije in do cerkve: toda danes je treba organizirati sistematično, usakdanjo ideološko borbo s tiskom, masovnimi organizacijami, kulturnimi ustanovami, da uničimo vse verske pojme vesoljstva, vse predsodke in verske tradicije.«

V istem smislu je pisala beogradska »Borba« 1. marca 1952, ko je prinesla sklepe pete glavne skupščine macedonske komunistične partije: »Ideološka naloga stranke med našimi delavci je, da jih rešimo vpliva vere in misticizma.«

V Sarajevu je list »Oslobodjenje« (13. septembra 1952) poročal, da so na sestankih komunistične partije v Foči in Kiseljaku obžalovali, ker nekateri člani mislijo, da jim je dovoljeno vršiti verske obrede, ker to ščiti ustava in zakon države vsem državljanom, pa ne pomislijo na to, da morajo biti člani nosilci napredka, prvi v boju proti vražarstvu, primitivizmu in vsem ostankom reakcije.«

V Ljubljani je »Slovenski poročevalec« prav tako 13. septembra pisal v poročilu o sestanku komunistične partije v Notranjih gorah: »Govorilo so tudi o nujnosti boja proti temnim verskim predsodkom, predvsem proti duhovnikom, ki ožvljavajo take predsodke.«

»Ljudska pravica«, glasilo slovenske komunistične stranke, je jasno zatrjevala 16. februarja 1952, da komunisti ni svobodno hoditi v cerkev, udeleževati se verskih obredov, sklepiti zakon pred duhovnikom, dati krstiti svoje otroke. Za komuniste je vera opij za ljudstvo.«

Teh malo izjav, ki so samo odtenek številnih in enotnih protiverskih izjav, katerih je polno vsak dan časopisje, so v popolnem soglasju s pravili Zveze jugoslovanskih komunistov, ki pravijo: »Pripadnost Zvezi jugoslovanskih komunistov je nezdržljiva z izpovedovanjem vere in vršitvijo verskih obredov.«

Sicer pa je sam maršal Tito izjavil zastopnikom kongresa zveze profesorjev in učiteljev Jugoslavije (Borba, 30. aprila 1952): »Vemo, da nas v inozemstvu grajajo, češ da oddaljujemo mladino od boga (sic), od cerkve. Ne moremo dopustiti, da bi ti ljudje praktičirali vražarstvo, saj je vse to samo vražarstvo. Mi se moramo boriti proti vražarstvu.«

(Nadaljevanje)

Naši misijonarji pišejo

Kako je v Belgijskem Kongu

Belg. Kongo - Bikoro, 11. jan. 1953
Precastiti gospod urednik,
V začetku novega leta čutim, da Vam dolgujem iskreno zahvalo za redno pošiljanje lista v pravkar minulemu letu.

Čeprav je že dolgo tega, odkar hodim po svetu, me vendar vedno zanima, kako se razvijajo dogodki pri nas doma. »Katoliški glas« mi v zadostni meri posreduje zvezo z Vami in domovino, s katero se razveselim ob njenih svetlih urah in nasprotno

njene bolečine tudi mene žalostijo. Zlasti me boli, da se mora naš mali narod na lastni zemlji vedno in vedno boriti za najprimitivnejše naravne pravice. Kako so v resnici majhni vsi tisti, ki nam jih zlobo kratijo in še celo v imenu krščanske demokracije. Neverjetna slepota!

Bog Vam daj, da bi tudi v tekočem letu blagoslovljeno delovali skupno z Vašimi sodelavci na polju tiskane besede za vero, dom in jezik naš slovenski. O, da bi ne

Krščanski socialni nauk iz kršč. vere

Krivo bi bilo misliti, da se je krščansko socialno nauk začel šele z Leonovo socialno okrožnico *Rerum novarum*. Kristus, za Njim apostoli in za njimi papeži so nauk krščanske pravičnosti in medsebojne ljubezni od vsega početka oznanjevali, seveda primerno vsakokratnim prilikam in tedanjim socialnim razmeram. Listi apostola Pavla so kar prepleteni z različnimi socialnimi predpisi za vernike, oni do Filemona je pa kar ves en sam krščansko-socialni nauk glede razmerja krščanskega gospodarja do njegovega sužnja. — Ta načela krščanskega socialnega nauka so ostala vedno ista in neizpremenjena, kakor je nesprenmenljiv Kristusov nauk. Spreminja se le način in obseg uresničevanja in uporabljanja socialnih naukov v skladu s spreminjanjem življenja ljudi in narodov. Obširna zgodovinska razprava o tem bi bila zelo koristna in zanimiva. Želeti bi bilo, da bi se je lotil kak krščanski sociolog.

Danes samo par misli o tem, kakšno je in kakšno naj bi bilo stališče delavcev in delavskih množic na splošno do dejstva, da krščanski socialni nauk izvira iz krščanske vere.

Mnogo je delavcev, ki nimajo dosti pojma o tem, kaj krščanski socialni nauk uči in nalaga, četudi se sicer še drže verskih navod in običajev. Temu je kriva nepoučenost, materialistični način življenja in protiverska propaganda. Nekateri mislijo, da je ta socialni nauk podoben socializmu in da se od tega razlikuje le po tem, da poudarja tudi potrebo vere. Drugi zopet mislijo tako, kakor trdi nasprotna propaganda, da je krščanski socialni nauk le prikrita zaščita kapitalizma. — Res pa ni ne eno, ne drugo, kajti sicer bi ta nauk ne bil ne socialen ne krščanski. Saj je zgrajen na temeljih vere in ne vsebuje ničesar, kar bi bilo prikrojeno tako, da bi služilo propagandi in godilo človeškim slabostim.

Na zunan se sicer zdi, kakor da bi bila to slabša stran tega nauka, ker ne more

konkurirati uspešno v propagandnem oziru z nauki, zgrajenimi na materializmu. Tako se zdi danes, ko se milijoni delavcev po vsem svetu predajajo materialističnemu socializmu, ki tem množicam veliko obljublja. Življenjska resničnost pa odkriva lažnjivost teh obljub povsod tam, kjer se materialistični socializem neomejeno uveljavlja.

Marsikdo bi sodil, da bi ta resničnost morala prinesiti med delavske vrste pravo spoznanje. A ni tako. Najmočnejša gonilna sila materialističnega socializma je sebičnost. Individualna in kolektivna sebičnost. Kakšne posledice rodi v družbi individualna sebičnost, je pokazal liberalni kapitalizem. Kakšne posledice pa družbi prinaša kolektivna sebičnost, nam odkriva komunizem.

Krščanski socialni nauk pa sebičnost obsoja. Gonilna sila tega nauka je pravičnost in ljubezen. Taka, kakor jo je učil sam božji Učenik. Gospodarska in socialna ureditev, ki naj sloni na teh temeljih je pa nauk krščanske Cerkve.

Vera nas uči, da ima vsak človek dolžnosti do Boga, do sebe in do bližnjega. Uči nas, da ima vsak človek tudi naravne in od Boga dane pravice, ki mu jih nihče vzeti ne sme. Krščanski socialni nauk nam pa pove, kako naj bo urejena družba, da bodo vsakomur te pravice v čim večji meri zagotovljene. Obenem pa določa tudi dolžnosti, ki jih ima vsakdo v takem redu. S tem pa skuša privedi človeške odnose do pravičnega ravnotežja bremen in koristi, dolžnosti in pravic.

Tak red pa mora nujno postaviti meje osebnim in kolektivni sebičnosti. Čimbolj bo to spoznanje našlo pot med delavske vrste, tembolj se bo tudi med delavci širil smisel za krščansko socialni nauk. Je le res, da kapitalistična miselnost ni le izključno last posedujočih — mnogo je le namreč tudi v glavah in sreih proletarcev.

V prejšnjih letih je morala zavarovalnica izdati številne podpore in zaradi tega je bila blagajna v precejšnjem deficitu.

Na letošnjem običnem zboru, ki se je vršil 11. t. m. z veliko udeležbo, so zborovalci z zadovoljstvom ugotovili, da se je zavarovalnica rešila dolga.

Za novega predsednika je bil izvoljen večletni tajnik Grgič Zoro, po domače Šemčev. Novoizvoljenemu predsedniku, odbornikom, častnemu članu g. Ivanu Mahničiču čestitamo in voščimo, da bi dobro vodili to zaslužno podporno ustanovo.

Podobne zavarovalnice so v Lonjerju, Proseku in v Trebčah. Izumrle so v Križu, na Opčinah in v Borštu.

Koncem januarja sejemo ali sadimo

grah, in sicer zgodnje vrste, kamor spadajo sorti «Alaska» in »Ekspres« z dolgimi strokic. Prvi je nekoliko bolj zgoden, zato pa je pridelek bolj pičel. »Ekspres« z dolgimi strokic je goden, kakih 10 dni za »Alasko«, a ima mnogo lepše stroke in mnogo več rodi. — Za saditev grahov »Eukerino«, kot so »telefon« in »senator« je še prezgodaj, ker moramo računati še s hudo zimo.

Sadimo pa v tem mesecu še čebulček in česen ter sejemo pastinak.

Maslo je zelo važna in mnogo vredna hrana

Dobro maslo vsebuje nad 80% tolsče in 12 do 20% vode ter v malih količinah beljakovine, mlečni sladkor in rudninske soli. Dnevni obrok 100 gramov masla da človeku 800 kalorij ali 1/4 potrebnih kalorij za srednjega človeka z nepretrznim delom.

So pa v maslu še neke druge snovi, ki so nujno potrebne, če hočemo, da bo človek zdrav. To so vitamini in koroteni. Od vitaminov se v maslu gotovo nahajajo vitamini A, D in E.

Zato pa bi bilo nujno potrebno, da se v prehrani bolj vpoštevata maslo, posebno pri otrocih: kos kruha z maslom, kos polente z maslom ali tudi krompir z maslom bo odlično učinkoval na otrokovo zdravje.

Ne dajajte otrokom posnetega mleka temveč vedno celo, polnomastno mleko, da se ne bo zgodilo tisto, kar so izzvali Nemci med zadnjo vojno na Danskem: danskim otrokom so dovolili samo posneto mleko, maslo pa so izvažali v Nemčijo; posledica je bila visoka umrljivost danskih otrok, ki pa je kmalu po vojni izginila.

Kmetijska slika Francije

Francija je velika in od narave oblogodarjena država, ki ima vse predpogoje za zdrav in množičen kmetijski stan in za visoko proizvodnjo kmetijskih pridelkov. Če pa temu ni tako, tiči to v bistvu francoskega naroda.

Samo plodne zemlje je v Franciji za celo površino Italije in kljub temu ima Francija manj prebivalstva kot Italija. Vzrok tiči v zelo majhnem naravnem prirastku prebivalstva, ki predstavlja razliko med rojstvi in umrljivostjo. Slednja ni sicer večja kot v drugih državah, a rojstev je manj. Sicer se opaža v zadnjem času nekaj naravnih preporod francoskega naroda in se je število rojstev zvišalo, a vendar ostane temeljno nagnenje Francozov po lagodnem življenju.

V francoskem kmetijstvu ima želja po lagodnem življenju za posledico beg z dežele v mesta — kar se opaža sicer tudi v

Italiji in drugod — a ne tako kot v Franciji, kjer ostane zapuščenca zemlja večinoma neobdelana, dočim pride drugod samo v druge roke.

Zato pa pada v Franciji površina orne zemlje. Pred 60 leti je bilo ornih njiv 22 milijonov ha, ki so se skrčili do l. 1938 za 2 milijona ter se nadalje krči na današnjih 18 milijonov ha. Orne njive se spreminjajo v travnike oziroma senožeti ali pa v pašnike.

Pa tudi strokovno ni francosko kmetijstvo na višku. Dočim raztrosijo sosedni Belgiji in Holandi v srednjem po 40 oziroma 50 kg dušičnih umetnih gnojil na vsak ha, raztrosijo francoski kmetje komaj 9 kg.

Francija bi lahko proizvajala na pretek kmetijskih pridelkov in bi lahko krila dobršen del primanjkljaja hrane v Zapadni Evropi. Tega pa ne napravijo, ker je dosedaj vsak prevelik pridelek čezmerno znižal cene na notranji trg.

Francozi upajo, da bo ustanovitev »zelenega pulca« oziroma ostvaritev skupnosti kmetijskih proizvajalcev Zapadne Evrope temu odpomogla.

Inozemski gospodarstveniki pa pravijo, da je zločin puščati sredi zemljelačne Evrope in nemar velike površine rodovitne zemlje, kjer bi lahko dobro živelo še nekaj milijonov kmečkih družin. — Francoska zemlja potrebuje delavnih kmečkih rok, ki jih Francija ne more dati.

Francoski pridelek jabolk

zadnja leta je presegal količino 5 milijonov q, ali 67% več kot prejšnje leto in 22% več kot l. 1950 in je najvišji v Evropi.

Francija je znana kot največja proizvođa teljica vina in ga Francozi sorazmerno največ popijejo. Kljub temu pa ljubijo Francozi tudi jabolčnik, v katerega spreminijo marsikateri milijon q jabolk.

Pridelek olivnega olja v 12 državah

V naslednjem pregledu pomeni prva številka srednji pridelek olivnega olja v letih 1934 do 1938, druga številka pa pridelek l. 1951 (v 1000 q):

Alžir	120	230
Francija	40	110
Grčija	1.150	1.600
Italija	2.130	3.535
Jugoslavija	50	40
Libanon	40	130
Maroko	100	250
Portugalska	460	820
Sirija	80	90
Spanija	3.530	6.000
Tunis	450	450
Turčija	370	430

Skoraj vsa svetovna proizvodnja olivnega olja je osredotočena v državah okoli Sredozemskega morja.

Vesela vest iz Rima

Novo leto je prineslo v krog rimskih Slovencev novo veselje. Dr. Janez Belej je postal uradnik na Kongregaciji za širjenje vere in je bil s tem vključen v rimsko kurijo. Gospod Belej je končal srednjo šolo v Mariboru, kjer si je izbral nato duhovniški poklic. Leta 1941 je vstopil v papeško bogoslovje »Propaganda«, se posvetil najprej filozofski in teološki znanosti. Po končanem rednem študiju je doktoriral iz teologije in iz prava. Z daljšim bivanjem v Svici, v Avstriji in na Angleškem

si je pridobil temeljito znanje glavnih svetovnih jezikov, ki so za njegov uradno neobhodno potrební. Z dolgotrajnim delom se je temeljito pripravil na odgovorno mesto, kamor ga je poklical prefekt kongregacije, kardinal Fumasoni-Biondi.

V imenu vseh znancev prisrčne čestitke in obilo božjega blagoslova!

IZ SLOVENIJE

Kot je razvidno iz časopisnih poročil, je ob priliki zadnje pomilostitve za novo leto bilo pomilostčenih tudi 43 slovenskih duhovnikov. Ti so morali v zahvalnem pismu Titu odpisati izjavo naslednje vsebine: »Mi, amnestirani duhovniki, priznavamo, da smo se pregrešili zoper zakone ljudske oblasti in obžalujemo, kar je bilo napačnega.« Tudi iz te izjave se vidi, koliko je komunistom ležeče na tem, da obsojenca tudi moralno ponižajo ne samo fizično.

V Vipavi so to šolsko leto odprli malo semenišče za jugoslovanski del goriške nadškofije. Vodi ga vipavski dekan Breitenberg. Vlada je dala za semenišče dva milijona din podpore. Apostolska administracija v Novi Gorici izdaja, kot znano, verski list »Družina«, ki izhaja v 15 tisoč izvodih. S semeniščem v Vipavi in »Družina« se zelo ponaša časopisje v Sloveniji, češ to je dokaz naše verske svobode. Mi pa pravimo, da je to le dokaz komunističnega političnega farbanja, ki ima vedno v zalogi nekaj prahu, da ga meče v oči lahkovernežem. Vlada v Ljubljani namreč ne pove, da je širjenje »Družine« prepovedala izven meja goriške nadškofije v ljubljanski in mariborski škofiji, kjer so že dalj časa brez vsakega verskega lista. Prav tako ne povedo, da sta obe omenjeni škofiji, ki sta veliko večji kot goriška administracija, brez svojega semenišča. Vse to zamlajijo in se trkajo na prsi: Kako smo pravičniki!

S KOROŠKEGA

Za volitve, ki bodo v nedeljo 22. febr., se Korošci skrbno pripravljajo. Že zadnjič smo poročali o neuspelem poskusu za enoten nastop vseh Slovencev v okviru Slovenske krščanske demokratske stranke. Frontaši so ta nastop, gotovo na ukaz iz Ljubljane, odklonili. Sedaj pa očitajo, da so katoliški Slovenci krivi, ker ni prišlo do enotnega nastopa. Vsled tega skušajo s podrobno propagando po župniščih in po vaseh spodkopati zaupanje ljudstva v politično vodstvo katoliških koroških Slovencev. Toda njihove nakane bodo le težko obrodile kaj sadu, ker je koroško ljudstvo le spregledalo, kakšni narodnjaki so titovski rdečkarji. O tem pričajo ljudski volilni shodi, ki so jih začeli prirejati zastopniki Narodnega sveta po raznih delih Koroške. V nedeljo so imeli taka zborovanja v Podjuni, ki so odlično uspela.

Korošec pa teži še drug boj, namreč boj za ohranitev dvojezičnih slovenskih šol. Ta se je zadnje čase razplamtel posebno v Velikoven, kjer nemške stranke zahtevajo ukinitve dvojezičnosti na tamkajšnji šoli.

Prispevajte za „Katoliški dom“!

GOSPODARSTVO

Zavarovanje goveje živine v Bazovici

Na pobudo »Kmetijske in vrtnarske združenja« v Trstu je leta 1898 Josip Pertot — tedanji učitelj v Bazovici, ustanovil zavarovalnico goveje živine.

K tej ustanovitvi so pristopili še živinorejci iz Cropa in Padrič. Na prvem običnem zboru istega leta je bil izvoljen za predsednika Peter Križmančič, po domače Petrač — ugleden kmet, ki je bil vešč tudi v zdravljenju živine (včasih tudi s tem, da je vrgel klobuk živini čez hrbet).

Danes šteje zavarovalnica 193 članov. Zavarovane živine ima skupno 467 glav.

V zadnjem času se je pridružila še vasica Jezero.

Namen zavarovalnice je, poskrbeti v potrebi živnozdravnika, zdravila in podporo. Ako zavarovanec ne vdobi za prodano živino toliko kot je zavarovan, mu zavarovalnica izplača razliko.

Odbor, ki opravlja to ustanovo, dela skoraj brezplačno (odborniki dobijo letno 300 lir nagrade). Lečnik — kmet, ki se bolj razume na bolezni živine, dobi večjo nagrado, ker ima precej opravil.

Leta 1927 je pretela zavarovalnici katastrofa. Rešil jo je pokojni Andrej Presel, ki je prevzel predsedniško mesto in g. Ivan Mahnič blagajno. Dolgoletna blagajnika in potem nadzornika Ivana Mahnič je letos za veliko požrtvovalnostjo na običnem zboru zavarovalnica imenovala za častnega člana.

Ker se je vsa težka leta vodilo knjigovodstvo v slovensčini sta bila predsednik Vincenc Križmančič in Ivan Mahnič aretirana in odpeljana v Sežano na fašistično poveljstvo. Po kratkem zaslišanju so oblastniki uvideli, da je ustanova podporna značaja in oba aretiranca sta bila izpuščena.

dvigale iz cevke ter plesale proti jablanam, v kateri je viselo večerno sonce.

Marija Deselaers, najmlajša iz kovačnice, je kričala planila za mavričnimi žogicami in, ko je katero izmed njih dosegla, je ploskala z rokami, da se ji je kroglica razpočila v rokah.

Gerhard je jezdil na drogu, na katerega je bilo pritrjeno vodnjakovo vedro, in je ocenjeval:

»Jožefovi milni mehurčki so mnogo lepši kot tvoji, Avgust, in se tudi više dvigajo. Precej se je že naučil od mene.« je pokroviteljsko in vpljudno pripomnil.

Jožefu je pohvala dobro dela, Avgust pa je srdito zakričal:

»Ti ničesar ne razumeš, prav ničesar ne razumeš!»

»Jaz razumem vse.« je popravil Gerhard, »Kajti ko bom velik, bom general. Takrat boš moral ti strumno stati pred menoj.«

»In jaz bom škof.« mu je zasolil Avgust, »in oba bosta morala pred menoj klečati in mi poljubiti roko.«

»In jaz bom papež.« se je zadril Jožef in pihnil v zrak veliki bleščeci milni mehurček.

»In jaz bom... in jaz bom...« A ubogemu, Avgustu ni prišlo na misel ničesar, kar bi moglo biti više od papeža. Vrgel je zavečevko v travo, zgrabil Jožefa in ga prevrnil v vodnjakovega roba. Jožef mu ni ostal dolžan in tako sta se kmalu papež in škof valjala po tleh. General na vodnjakovem

drogu pa je ploskal od zadovoljstva in ju zasmehoval. Tega pa visoka cerkvena kneza nista mogla mirno prenesti. Spravila sta se na noge in se družno lotila starejšega brata. Avgust ga je za hlače zvelkel z ojnice, Jožef pa mu je poveznil na glavo lonec z milnim lugom. To je bilo pihanja in pljuvanja in kričanja in zmerjanja! V naslednjem hipu so se vsi trije kotilili po tleh v tako zamotanem klobčiču, da zares ni bilo lahko razsoditi, čigave so posamezne noge in roke in ušesa in nosovi.

Bog ve, kako bi se končala ta najnovejša flamska bitka, da se ni tedaj na bojišču pojavila mati de Veuster, ki je generala, škofa in papeža oplazila z mokro kunjjo okrog ušes in tako svoje otroke spet spravila narazen.

Taka je bila kmetica. Ni dosti govorila. Stori la je.

V Tremelovu je zazvonilo zdravamarijo. Zena si je obrisala roke v predpasnik. Fantje so z rokavi potegnili prek krvavejših nosov, dekle je postavilo košaro s perilom na tla in so molili angelovo čestčenje. Nato so šli v kuhinjo, kjer se je na ognjišču že kadila kaša. Medtem so se vrnili z njive tudi oče, hlapec in najstarejši sin Leon.

»Ali ste bili pridni?« je oče spraševal vest otrokom.

Pavlina je ponosno in samozavestno pokimala. Fantje pa so povesili nosove in se nekoliko globlje sklonili nad kašo.

»Hočem odgovora!« je vzrojil oče.

»Stepli smo se.« je priznal Gerhard.

»Ker je Jožef hotel biti papež in jaz samo škof.« je nadaljeval Avgust.

»In ker nas je Gerhard zasmehoval.« je dopolnil Jožef. Oče se je zresnil, Peter Winkelmohlen pa se je smejal:

»Mladost je norost. Tudi mi nismo bili boljši.«

Kmet ga ni poslušal. Kadar je šlo za vzgojo otrok, se ni nikoli smejal.

»Ali ste se v jezi tepli?« je strogo povedoval.

»V začetku smo se le igrali. Toda ko mi je Jožef zlih na glavo vedro milnice, sem se razjezil, vsaj jaz.« se je oddahnil Gerhard.

»Pri meni se je že vedro milnice penilo od jeze.« je priznal Jožef.

»A jaz sem začel.« je Avgust zaključil fantovsko spoved.

»Takojo po večerji greste klečati h križu na dvorišče. Tam boste klečali, dokler vas ne pokličem.«

Ko so po jedi odmolili, so trije ubogi grešniki drug za drugim odšli iz kuhinje. Ko so odšli, je Peter Winkelmohlen zmajal z glavo in rekel:

»Sijajne fante imate, oče! Prestrogi ste z njimi!«

Tedaj se je gospodarju zjasnilo čelo in rekel je:

»Imaš prav, Peter. Vesel sem svojih fantov. Ljubše mi je, da se pošteno stepejo,

kot da bi se kisló držali. A naučiti se morajo, da bodo znali krotiti svoje jezo. Ne sme jih razpalti vsaka malenkost in jim vzeti razsodnost. Vem, da so moji fantje vsi nagnjeni k jezi. Vsi kmetje de Veuster so bili trgovlave butice in divji vročekrvneži. Toda vzgoja je potrebna. Zlasti je treba otrokom vcepiti smisel za samovzgojo. Kdor ne zna brzdati svoje jeze, ni mož. Fantje naj le še nekaj časa klečijo pred starim križem na dvorišču. Bog ve, kolikokrat sem jaz tam klečal in moj oče tudi in gotovo tudi moj ded. Naj se le naučijo, da žrtve in samopremagovanja dela moža, ne pa brezčutno in jezavo pretepanje.«

»Tudi svoje pesti naj se naučijo rabiti. Baas.« je rekel hlapec.

»Seveda, toda ne v otročji jezi. Pri vsem tem pa je na moji kmetiji prilike dovolj, da si izurijo pesti. Moji fantje si morajo utrditi roke, da bodo kakor kovaško kladivo, a dobiti morajo tudi močno voljo, ki zna predvsem krotiti sama sebe.«

Peter Winkelmohlen je zamišljeno pokimal. Nato si je natlačil pipo in dejal:

»Utegnete imeti prav, Baas, povem vam pa, da vaši otroci niso take sorte.«

»Flamske mladice so, ki jih je treba prvi čas privezati.« je zaključil kmet in odšel h križu na dvorišče. Našel je svoje fante, ki so složno klečali drug zraven drugega in mirna, globoka remost jim je odsevala z mladih obrazov.

WILHELM HÜNERMANN:

Oče Damijan

MILNI MEHURČKI

Zvečer je viselo sonce v vejah jablane kakor rdeča žoga.

Na dvorišču kmeta de Veuster je frfotalo v vetru nekaj tucatov belih in modrih srajčev in hlačic in krile. Kmetica pa je še vedno stala ob čeburu z visoko zavihanimi rokavi in izpod njenih močnih rok je kipla bela pena.

Dekleta so pridno pomagala. Mala dekla Dora je pravkar nesla vedro svežega mleka iz hleva v kuhinjo. Pavlina je privlekla košaro perila, da bi ga na dolgo vrv razobesila sušit. Med delom je včasih z očitajočim pogledom ošinila Jožefa in Avgusta, ki sta čepela na vodnjakovem robu in delala milne mehurčke.

»Lenuha!« je ogorčeno zaklicala Pavlina.

»Obešanje perila ni delo za moške.« jo je dostojanstveno zavrnil Avgust.

»Ob dnevnih pranja delajo moški vedno milne mehurčke.« je dostavil Jožef.

Po teh besedah sta vtaknila ločene cevke, ki sta si jih bila izprosil od Petra Winkelmohlena, v lonec z milnico, da je žvrkljalo in sršalo in se penilo. Nato sta napihnila lica, kakor angeli na oltarju Matere božje v romarski cerkvi v Scherpenheuvelu, in majhne pisane kroglice so se

Z G O R I Š K E G A

Konferenca za 200-letnico nadškofije

Prihodno nedeljo 2. febr. bo v Gorici prva javna konferenca posvečena 200-letnici goriske nadškofije. V dvorani oo. jezuitov bo predaval v italijanskem jeziku prof. Federico Seneca, z univerze v Padovi, o začetkih goriske nadškofije. Konferenca bo ob 11.15h.

Pred konferenco pa bo v stolnici ob 10.15 korna sv. maša, pri kateri bodo peveci iz zavoda »Duce d'Aostac iz Gradiške izvajali razne motive.

Proslave se bodo udeležili nadškof in razne civilne oblasti iz Gorice.

Zaključek molitvene osmine

V nedeljo 25. jan. je priredila Mar. družba v svoji dvorani na Placuti zaključek molitvene osmine za zedinjenje. Prišlo je precej ljudi, katerim sta dve družbenici v predavanju orisali najprej nastanek velikega grškega razkola, nato pa še razvoj ruske pravoslavne cerkve v teku stoletij do današnjih dni. Na koncu je pevski zbor Mar. družbe zapel nekaj primernih pesmi. Ob tej priliki smo tudi slišali pesmi z romanja k Mariji Pomagaj v Lemontu v Ameriki. Ves potek romanja od prihoda romarjev do slovesa od Marije so lemontski frančiškani posneli na gramofonske plošče. Posnetek je zanimiv in človeku kar dobro stori, ko sliši ljudsko petje in celo pridigo na gramofonskih ploščah.

Trinkova proslava

V sredo 22. avg. se je vršila v Gorici v prostorih Marijinega doma proslava 90-letnice rojstva beneškega duhovnika in rodoljuba msgr. Ivana Trinko. Proslavo je priredilo Slov. katol. prov. društvo iz Gorice. Brez posebnih vabil so se ljudje zbrali in napolnili dvorano ob napovedani uri. Videl si med njimi zastopnike goriskih Slovencev vseh vrst, od naših odsvokov in profesorjev pa do dijakov, delavcev in služkinj. To nam priča, da je msgr. Trinko postal last celega našega naroda brez izjem, saj so bili v dvorani tudi zastopniki s podeželja, čeprav niso bili posebej vabljeni ravno zato, ker je dvorana za take prilike vedno premajhna.

Sporod proslave je obsegal najprej uvodne besede predsednika društva, ki je nato prepustil mesto dr. Kacinu. Ta je v izklesanih besedah prikazal najprej Trinkovo ožjo domovino Benečijo, nato pa pesnika samega v njegovem življenju in v njegovem delu. Ob jedrnatih besedah predavateljevih smo znova doživeli 90 let delavnega in za Boga in narod tako plodonosnega življenja msgr. Ivana Trinko. Predavatelj se ni izgubljal v lepotične fraze, temveč je podajal bistvo stvari. Zato so žle besede tem bolj do srca.

Predavanju so sledile nekatere recitacije iz Trinkovih del. Večer pa je zaključil moški oktet zbora SKPD, ki je zapel 4 beneške narodne: Snojka sem mislil v vas iti, Oj božime ter še dve drugi. Oktet je v sredo prvič nastopil pod vodstvom prof. M. Fileja. Ne da bi se hoteli spuščati v strokovno kritiko, smemo reči, da je zbor zapel res dobro in občuteno, z močnim izrazom. Nismo vedeli, da premore zbor SKPD tako izboren oktet. Upamo, da ga

bomo od sedaj naprej slišali še večkrat na naših prireditvah in kulturnih večerih. Nastop preteklo sredo naj bo res le prvi v dolgi vrsti drugih.

Natečaji

Zakladno ministrstvo v Rimu je razpisalo natečaj za 4 mesta za risarje v državni kovnici. Čas za vlaganje prošelj je do 17. februarja.

Solsko skrbništvo iz Gorice sporoča, da je tudi letos podaljšan rok za vlaganje prošelj za obisk didaktičnih vaj na učiteljskih, in sicer do 28. februarja.

Upravni odbor E.N.A.M. je sklenil, da bo letos povišal podpore vsem sirotam, katerim so bile nakazane od strani iste ustanove. Povišek znaša približno 5 tisoč lir na leto. Poleg tega je odbor odobril še druge olajšave, ki jih interese lahko zvedo pri pristojnih solških oblasteh.

ŠESTDESETLETNICA „ALOJZIJEVIŠČA“

KDO SO BILI PRVI ODBORNIKI?

Dne 27. sept. 1893, so bili odborniki naslednji duhovniki: dva stolna kanonika msgr. Mercina in msgr. Kafol, dva kateheta msgr. Andrej Marušič in msgr. Jožef Marušič ter duhovnik Jožef Bajec.

KJE JE BIL ZAVOD PRVO LETO?

Prvo leto je bil zavod nastanjen na Gradu poleg sirotišnice »Contavallea«, drugo leto pa poleg bivšega malega semenišča v ulici Vetturini, sedaj Favetti. Leta 1895 pa je odbor kupil lastno hišo.

KOLIKO JE BILO GOJENCEV?

Leta 1893 je bilo 15 gojencev, leta 1906 je število naraslo že na 36, leta 1912 pa na 72. Pred prvo svetovno vojno jih je bilo kar 80.

SVETOVNA VOJNA

Od leta 1915 do l. 1921 je bil zavod v razvalinah, šele tega leta je bil obnovljen in odprt.

S T R Ž A Š K E G A

Trinkov večer

Slovenska prosveta je priredila pretekli četrtek, dne 22. januarja, svoj šesti prosvetni večer, ki je bil posvečen praznovanju 90-letnice rojstva msgr. Ivana Trinko. Te proslave so se tržaški Slovenci udeležili v izrednem številu. Spored je bil skrbno pripravljen. Po otvoritvi prof. Ivana Teuerschuha je zapel ženski tercet iz Rojana »Metuljčke« tri lepe narodne pesmi. Sledila je recitacija Trinkove pesmi iz cikla. Razpršeno listje, ki jo je dovršeno podal dijak g. Slama.

Za tem je nastopil kot govornik znameniti delavec dr. Josip Bitežnik iz Gorice, ki je govoril o temi: Trinko in zamejski Slovenci. V svojem izčrpnem in zanimivem predavanju, s katerim je takoj vzbudil med poslušalci napetost in zanimanje, je v jasni luči prikazal vzvišeni lik slavljence in njegovo izredne zgodovinske zasluge za beneške Slovence, za celoten slovenski narod, za vse jugoslovanske narode. Saj je msgr. Trinko vložil velik del svojega ustvarjalnega napora v prevajanje glavnih slovenskih in slovanskih pisateljev ter v zgodovinopisje in tako seznanjal Italijane s slo-

ZAHVALA

Ob težki izgubi najine drage mame

Ivane Karis vd. Ferlat

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so z nama sočustvovali in jo spremljali k zadnjemu počitku. Še posebna zahvala č. gg. Natalu Silvaniju in Angelu Kosmaču, Marijini družbi, pevskemu zboru »Škrjanček« in vsem darovalcem cvetja.

Drago pokojnico priporočamo v molitev.

Opčine pri Trstu, dne 27. 1. 1953.

ZALUJOČI HCERKI

prišla k njemu dva kardinala v škrlatno-rdečih haljah in puščavniku sporočila, da ga je sveti zbor izvolil za cerkvenega poglavarja. Povabila sta ga v večno mesto h kronanju. Puščavnik se je smejal in mislil, da se visoka gospoda šalita. Toda ko sta kardinala pred njim spoštljivo pripognila kolena in ga rotala, naj se zaradi Cerkev odzove klicu, je Peter spoznal, da ne sme odkloniti izvolitve. Težko mu je bilo slovo od revne celice. Kakor ptičje gnezdo je tičala v pečinah, a v njej je našel nedopovedljiv mir. V Rimu so ga kronali z zlato krono, ki mu je težila sivo glavo. Zlati lesk papeštva je slepil stare oči in ves ta hrup je vzel pokoj njegov duši. Starček, ki je kot papež nosil ime Celestin V., je vroče hrepenel po celici v gorovju. Pet mesecev je nosil zlato breme. Nato je stopil pred kardinala, in on, papež, se je vrغل pred njimi na kolena in jih prosil: »Bratje, zaradi ljubezni božje in zavoljo mojega dušnega miru me pustite domov v samotni in vzemite raz moja ramena breme, ki ga ne morem nositi.«

Kardinala so ganile solze sivolasega, nemirnega starčka in Celestin V. je odložil krono, snel s svoje roke nadpastirski prstan in postal spet veseli puščavnik Peter.

Otroci so pozorno poslušali nenavadno zgodbo. »Čudno, čudno,« jim je brnelo po glavi, »mož, ki je nosil svilen belo obleko in zlato krono in imel najvišjo oblast na

zemlji, je vse to veselo odložil, da bi mogel v zapuščenih celici nekje v gorovju krmiti vrabce. Čudno.«

Nekaj časa je bilo vse tiho v izbi. Toda kmalu so se jim razvozljali jeziki.

»Jaz tega ne bi storil!« »Kaj neki je Peter v svoji celici kupal?« »Kaj, samo repo in korenine? Brr!« »In ves ljubi dan je prepeval in molil.« »Jaz bi se pri tem gotovo dolgočasil.« »Ali ga ni nikoli nihče obiskal v pečinah?« »Kaj, vedno je bil docela sam? O joj!«

Tako so modrovali otroci. Le Jožef ni rekel ničesar in je zamišljeno gledal predse.

»In kaj misli Jožef o tej zgodbi?« je vprašala mati.

Jožef se je zdrnil iz sanj in vprašal: »Mati, ali je bil Peter junak?«

»Seveda, Jožef!« je odgovorila kmetica. »Vsi svetniki božji so junaki. Ponižnost in uboštvost sta iz Petra izklesala svetnika. Glej, ljubi Bog je revnega samotarja postavil z gorā na najvišji prestol sveta in nato je iz papeža spet napravil puščavnika. Svetu je s tem hotel dati nauk. Ves zemljski blesk in vse zlato ne velja toliko kakor mir ponižnega srca. Zemski sijaj je samo milni mehurček, ki se dviga in dviga in se svetli v pisanih barvah. Nenadoma pa se razpoči in od vsega bleska ostane le kapljica milnice na nosu.«

Pozor! Novost!
V nedeljo 1. februarja poslušajte vsi ob 9.30 RADIO TRST II.
Na sporedu bo nova oddaja:
VERA IN NAŠ ČAS
Ta oddaja bo odslej vsako nedeljo ob tej uri. Sporočite prijateljem in znancem.

vensko in slovansko kulturo in zgodovino.

Močno je govornik poudaril njegovo brezkompromisno narodno obrambno borbo, ki jo je vodil zlasti kot katoliški duhovnik proti vsaki krivici, ki je ogrozila narodne pravice in obstoj slovenskega naroda, pa naj je prihajala od katere koli strani. Ob koncu svojega govora je tudi poudaril, da nima slavljenje velikih mož nobenega pravega smisla, če jih živčiči rod tudi ne posnema in ne nadaljuje njihovega dela.

Po predavanju, ki je napravilo na vse mogočen vtis, je zapel nekaj pesmi kvintet akademskega društva »Jadrane«, ki ga je občinstvo z navdušenim ploskanjem pozdravilo.

Večer je zaključila pesem »Metuljčka«, ki ga je občinstvo tako vzljubilo, da ga je drugič pozvalo na oder.

Zelimo, da bi bil prihodnji prosvetni večer, na katerem bo predaval prof. Rudolf Fajš o temi: Delavska gibanja v svetu, prav tako polnoštevilno obiskan.

Jubilej prijatelja slovencev

V četrtek, 15. januarja, je praznoval 75-letnico znani tržaški odvetnik in politični delavec, baron Rudolf de Rinaldini. Pod Avstrijo je kot sodnik služboval v raznih slovenskih krajih, med drugim tudi v Ljubljani. Tedaj in tudi ves čas pozneje se je odlikoval po nepristranosti in naklonjenosti do Slovencev, katerim je vedno priznaval pravice, ki jim gredo. Jubilat govori odlično slovensko ter se je vedno zanimal tudi za našo književnost, našo pesem in našo kulturo sploh. Iskrene čestitke!

† Jakomin Josip

V ponedeljek 19. januarja je umrl v bolnici v Koprnu Josip Jakomin, oče dolinskega gospoda kaplana Dušana. Pokojni je imel komaj 55 let. Bil je bolan malo časa. Pogreb se je vršil v domači župniji pri Sv. Antonu in sicer zjutraj z mašo zadušnico, ki jo je daroval za svojega pokojnega očeta sin duhovnik. Za pogreb se je zbrala izredno velika množica vernikov. Pokojnega priporočamo v pobožno molitev.

Iz Rojana

Ze dolgo se nismo oglasili. Pa vseeno pridno napredujemo. Božične praznike smo lepo preživeli ob lepih slovesnostih in petju v cerkvi. Tudi Marijina družba nas je razveselila; v zadnjem času s celo vrsto lepo uspeših prireditev. Prva igra v tem letu je bila »Pastorkas«, ki so jo družbenice dovršeno zaigrale, tako da so jo morale še

ponoviti. V nedeljo pa so nam otroci zaigrali lepo igro »Janko in Metka«, katere so se udeležili poleg obilnega občinstva tudi šolski otroci s svojimi učiteljicami. Igra bodo na splošno željo ponovili dne 8. februarja. Hvaležni smo vsem, ki se za nas toliko trudijo, da nam poleg vsega še preskrbe te lepe ure veselja.

Prihodnji teden v Gorici

Ob začetku meseca bodo v Gorici naslednje pobožnosti: v sredo 4. febr. ob 8h zvečer mesečna pobožnost za matere pri sv. Antonu; v petek zjutraj ob 6h sv. maša pred izpostavljenim v stolnici. Ob isti uri je sv. maša tudi pri sv. Ivanu. V petek zvečer ob 8h ura čiščenja v stolnici.

V nedeljo 8., ob 8h sv. maša za moše in fante pri sv. Ivanu s skupnim sv. obhajilom.

Goričani, udeležite se svojih pobožnosti!

Slovenski oder iz Trsta
priredi
v nedeljo 1. februarja točno ob 4.30
v BAZOVICI
veseloigro v treh dejanjih
CVRČEK ZA PEČJO
Spisal: C. Dickens Režija: J. Peterlin
Bazovci in okoličani napolnite dvorano tako, kot ste jo za hipnotistično predstavo.
Avtobusne zveze z mestom in vasmi.

Darovi za sklad L. Kemperla

Družbenica iz Trsta 500; C. K. Gorica 500; Kristančič, Podgora 800; N. N. iz Doline 500; M. M. 680.— lir

Vsem darovalcem iskrena hvala!

Za SLOVENSKO SIROTIŠČE

Jožica in Valerija Korsič iz Genove v spomin blagopokojne g. Benedikte Gostiša iz Brd 5.000; Milka Marinič iz Milana 500. lir.

Za SLOVENSKO ALOJZIJEVIŠČE
Milka Marinič iz Milana 500.— lir.

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Zobozdravnik

Dr. STANISLAV PAVLICA

TRST via Commerciale 10/II. - Tel. 31-8-13
sprejema od 9 - 13 in od 17 - 19

POZOR! POZOR! POZOR!

DARILNE POŠILJKE

Ali ste že naročili darilno pošiljko pri tvrdki

IMPORT CITRUS EXPORT

TRST - TORREBIANCA 27 - TELEFON 24467

Storite to čimprej, ker Vaši sorodniki, znanci in prijatelji nujno potrebujejo in pričakujejo Vašo pomoč.

Tedaj so se otroci morali od srca nasmejati. A vsi so čutili v sreih, v katera bi se bilo rado prikradlo tudi malo otroškega donosa, da hoče veseli Peter tudi njim dati dober nauk. Samo Gerhard je precej boječ vprašal:

»Mati, ali ne smemo biti ponosni?«

»Seveda, moj fant, seveda smemo biti. Bodite ponosni na to, da ste kmečki otroci, da ste sinovi prelepe Flamske. Vselej in povsod pa se zavedajte, da ste božji otroci. Ponos, ki le sebe ceni, je bahač, ponos, ki viha nos in druge prezira, ponos, ki se ne drži s ponižnostjo, je nesramen ponos, ker napravi ljudi bedaste in trdosrčne. Tega se varujte!«

Sedaj so otroci obmolknili in se zamislili. O, kadar mati uči, se splača zamisliti se. Njenih besed človek ne pozabi tako hitro...

Ponoči je Jožef zelo nemirno spal. Njegovo otroško srce je bilo prejemljivo, da bi sprejelo vase vse dogodke tega dne. V zmedenih sanjah se je premetaval sem in tja. Hej, kako je spet besnela in vršela bitka z zlatimi ostrogami. Močni Jan Breydel je dvigal svojo mesarsko sekiro in Peter de Coninek je vpadal vmes s svojim »Dober dan!« Tedaj se je Lev v zlati opremi zavihljal na smolnato črnega vranca, da so iskre letele naokrog. Ves znojen se je Jožef dvignil v postelji in kričal:

»Flamska Levu! Pobjite jih!«

»Tiho bodi!« je zakričal Avgust in ga sunil v rebra.

Nato je Jožef sam sebe videl na prestolu svetega Petra in kardinali so mu nadelili na glavo trojno zlato krono. Tedaj pa se je pojavil pred njim človek, bos in v spokorniški halji, in mu smehljaje se vzel tiaro z glave. In, o čudo! V njegovih rokah se je zlato staliło in krona se je spremenila v svetlikajoč se milni mehurček, ki se je dvignil v zrak. Nato pa se je razpočil in Jožefu je padla na nos kapljica milnice.

Nenadoma se je Jožef znašel spet v kovačnici in gonil meh. Kovač je pristopil k njemu in mu iz živega telesa izrgal srce, ga vrغل v ogenj in kričal:

»Ho! Ho! Jožef, poženi meh, da se plamen razvname! Še bolj, še bolj. Tako je prav! Ha, kako žari, kako gorile«

Kovač je z golo roko vzel žareče srce iz ognja, ga položil na nakovalno, udrihal pa njem s kladivom in se smejal:

»Ho, ho! Udari! Postani trdo! Trdo!...«

»Postati mora trdo kakor jeklo in vendar voljno in dobro!«

Prestrašen in ves poten se je Jožef prebudil. Z roko je segel na razbijajoče srce. Tedaj pa je prišla mati in odgrnila okno, kajti bilo je jutro in svetel dan je zasnil v izbo.

(Nadaljevanje)